

Nieuwsbrief
2015-02

November 2015

De Filipijnen, Honduras en (veel) meer in deze nieuwsbrief:

“Je moet zo’n toonbeeld van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en integriteit zijn dat zelfs de burgers die geen gelijk hebben gekregen, zeggen: maar die rechter heeft wel eerlijk gehandeld. Dat is onze opdracht als rechtters.”

Citaat uit ‘*De rule of law en de onafhankelijke rechter*’, de op 15 oktober 2015 gehouden toespraak door Geert Corstens, oud president van de Hoge Raad der Nederlanden in Lviv, Oekraïne.

Vrienden van Rechtters voor Rechtters,

Een dikke nieuwsbrief ligt voor u met daarin een selectie van berichten die over het algemeen eerder op onze [site](#) verschenen.

Zorgelijke berichten over een vermoorde **Filippijnse collega** en gevangenzittende rechtters in **Turkije** en onder druk staande rechtters **Swaziland en Botswana**. Maar ook goed nieuws over onze Hondurese collega’s die hun jarenlange juridische strijd tegen hun ontslag bekroond zagen met een mooi arrest van het IACHR waarin **Honduras** de verplichting opgelegd heeft gekregen aan de betrokkenen hun positie binnen de rechterlijke macht terug te geven.

De tweede druk van ons boekje **Matters for Principle** is verschenen, het is voor een ieder [digitaal](#) te raadplegen, maar aan alle nieuwe RIO’s en rechter-plaatsvervangers wordt het echte boekje uitgereikt.

Dit mooi uitgegeven bundeltje zal binnenkort ook worden meegegeven aan de rechtters uit de **Oekraïense delegatie** die begin december op uitnodiging van het ministerie van Buitenlandse Zaken naar Nederland komen. Aan Rechtters voor Rechtters is gevraagd hen een middag te ontvangen, dat doen we natuurlijk graag. Het is mooi dat in het propvolle programma er tijd is gemaakt voor een – zoals dat heet – peer to peer-rondetafelgesprek over het belang van onafhankelijke rechtters en hoe daar in de praktijk invulling aan te geven en het vertrouwen dat burgers moeten kunnen hebben in de rechterlijke macht, belangrijke thema’s die ons allen raken.

Fijn dat u (weer) de tijd wilt nemen om over de rechtters te lezen die onze steun kunnen (of konden) gebruiken!

Tamara Trotman
Voorzitter

Uitspraak Lopez Lone e.a.

Op 5 oktober jl. heeft de **Inter-American Court of Human Rights** uitspraak gedaan in de zaak **Lopez Lone e.a.** tegen de Hondurese staat. Guillermo Lopez Lone, zijn vrouw Tirza Flores Lanza en twee andere rechtters waren door de Hondurese Corte Suprema ontslagen omdat zij hadden geprotesteerd tegen de staatsgreep in 2009, waarbij president Zelaya werd afgezet. De uitspraak heeft even op zich laten wachten: de mondelinge behandeling vond op 2 en 3 februari van dit jaar plaats. In een eerdere nieuwsbrief deed ik hiervan [verslag](#). Maar het wachten is beloond. In zijn [uitspraak](#) stelt het Hof voorop dat de machtsovername in 2009 naar internationale maatstaven **onrechtmatig** was, en klagers met hun protesten het herstel van de democratie en de rechtsstaat hadden beoogd. Zij hadden niet alleen een hun toekomst recht uitgeoefend, maar zelfs voldaan aan hun morele plicht om op te komen voor de democratie, aldus het

Hof. Hiermee zet het de toon voor de verdere uitspraak, waarin klagers op alle punten in het gelijk worden gesteld. Het Hof oordeelt dat de Hondurese staat de het legaliteitsbeginsel heeft geschonden, als ook klagers' **politieke rechten, vrijheid van meningsuiting en recht van vereniging en vergadering**, en legt Honduras de verplichting op om de betrokkenen hun positie binnen de rechterlijke macht terug te geven.

Katrien Witteman – Eulex-rechter in Kosovo

Rechter vermoord in de Filippijnen

Op 1 september jl. is in de Filippijnen (in Baler, ten noordoosten van Manilla) **rechter Alaba** vermoord. Het gebeurde overdag, vlak voor het gerechtsgebouw. Door de **National Union of People's Lawyers (NUPL)** werd snel het verband gelegd met een tweetal door Alaba behandelde zaken. Alaba had namelijk kort daarvoor een vermeende leider van de communistische New People's Army vrijgesproken van het in het verleden betrokken zijn geweest bij de moord op politieagenten, alsmede van illegaal wapenbezit. Kort na 1 september jl. verzocht de

Filipijnse Hoge Raad om snel onderzoek inzake de moord op Alaba, maar een reactie van regeringszijde daarop bleef uit. RR heeft in een samen met **Lawyers' Rights Watch Canada** aan de minister van justitie in de Filippijnen verstuurd brief haar bezorgdheid over de veiligheid van rechters in dat land uitgesproken en verzocht op de hoogte te worden gehouden van ontwikkelingen in deze zaak. De betreffende brief kunt u [hier](#) lezen.

Interview magazine Rechtspraak

In het **magazine Rechtspraak** (september 2015, #03) werd aandacht besteed aan **Matters of Principle** en staat een interview met voorzitter Tamara Trotman.

Een fragment uit het interview:

"Opkomen voor buitenlandse rechters in nood. Dat is de missie van de stichting Rechters voor Rechters. Voorzitter Tamara Trotman: 'Je staat er soms versteld van hoe dapper die collega's zijn.'

Een rechter die wordt ontslagen, overgeplaatst of gearresteerd. Reden: hij of zij deed een uitspraak die de machthebber niet aanstaat, ook al was het vonnis juridisch correct. Er zijn landen waar het gebeurt. 'Omdat rechters simpelweg hun wérk doen', zegt een verontwaardigde Tamara Trotman, raadsheer bij het gerechtshof Den Haag en voorzitter van de Nederlandse stichting Rechters voor Rechters. Doel van deze stichting: het aan de kaak stellen van situaties waarbij de onafhankelijkheid van buitenlandse rechters in het geding is."

Tamara Trotman (foto: Serge Lichtenberg)

Lees [hier het hele interview online](#) of [download het pdf-bestand](#).

J4J, IBAHRI, L4L, SALC Joint Report to the 2nd Cycle Universal Periodic Review of Swaziland

Between April and May 2016, [the Kingdom of Swaziland](#) has had its human rights record reviewed by a peer of states in a process known as [the Universal Periodic Review \(UPR\)](#). This is the second time **Swaziland** is reviewed under the **UPR**. Prior to this, civil society organisations are provided an opportunity to present their own report regarding the country's human rights record. As part of this process, Judges for Judges (J4J), [the International Bar Association's Human Rights Institute \(IBAHRI\)](#), [Lawyers for Lawyers \(L4L\)](#) and [the Southern Africa Litigation Centre \(SALC\)](#) prepared a joint report.

The report covers the organisations' concerns regarding the continued suppression of freedom of expression, association and assembly in the country; violations of the rights of arrested and detained persons; the absence of the rule of law, lack of external and internal [independence of the judiciary](#); as well as the failure of Swaziland to guarantee effective access to legal services provided by an independent legal profession as set out in the **UN Basic Principles on the Role of Lawyers**.

Full Joint Shadow Report [readable via issuu](#) or [download the pdf](#).

Informele bijeenkomst Special Rapporteur Mónica Pinto en NGO-supportgroep

Op uitnodiging van [Mónica Pinto, de speciale rapporteur voor de onafhankelijkheid van rechters en advocaten bij de Verenigde Naties](#), vond op 16 september 2015, eveneens in Genève, een informele bijeenkomst plaats waarvoor NGO's als **International Commission of Jurists (ICJ)**, **Lawyers for Lawyers (L4L)**, **the International Bar Association's Human Rights Institute (IBAHRI)**, **Human Right Watch (HRW)** en ook Rechters voor Rechters (RR) waren uitgenodigd. In totaal waren vertegenwoordigers van zo'n 15 NGO's aanwezig. RR werd vertegenwoordigd door bestuurslid **Evert van der Molen**.

Mónica Pinto vertelde in haar openingswoord dat zij erg is ingenomen met de hoge opkomst en dat zij graag ideeën zou vernemen over de thema's die de komende tijd prioriteit moeten krijgen. Dat leverde een staalkaart van suggesties op. Om er enkele te noemen:

- Aandacht voor het toenemend gebruik door staten van special forces en de spanning die dit oplevert bij de naleving van mensenrechten
- De moeilijke situatie van advocaten in onder andere China en Iran
- De invloed van sociale media en de dreiging die hiervan uit kan gaan voor rechters en advocaten
- De invloed die veiligheidsdiensten proberen uit te oefenen op de rechterlijke macht en advocaten

En ook de vraag aan welke landen specifiek aandacht zou moeten worden besteed leverde vele ideeën op. Namens Rechters voor Rechters is aandacht gevraagd voor de zorgelijke situatie van rechters, advocaten en aanklagers in Turkije.

De **Special Rapporteur** besloot de bijeenkomst met de opmerking dat de middelen om het Mandaat uit te voeren per definitie beperkt zijn en dat zij keuzes zal moeten maken. Daar gaat zij de komende maanden mee aan de slag. Afsproken is dat dit geen eenmalige bijeenkomst is geweest, maar dat deze jaarlijks zal worden herhaald. Verder zullen de aanwezige organisaties onderling informatie zullen uitwisselen, ook om dubbel werk zoveel mogelijk te voorkomen.

Evert van der Molen overhandigt exemplaar Matters of Principle aan Mónica Pinto

Bij deze gelegenheid overhandigde Evert van der Molen een exemplaar van [Matters of Principle](#) aan Mónica Pinto.

25/30 jaar Basic Principles on the Independence van rechters en advocaten

Op uitnodiging van de **International Bar Association's Human Right Institute (IBAHRI)** en de **International Commission of Jurists (ICJ)** werd op dinsdag 15 september 2015 met een bijeenkomst in het Palais de Nations in Genève de 25/30ste verjaardag gemarkeerd van de **Basic Principles**. Namens Rechters voor Rechters was bestuurslid Evert van der Molen hierbij aanwezig. [De bijeenkomst was een "side-event" van de Mensenrechtenraad](#). Inleidingen werden verzorgd door onder meer [Mónica Pinto, de kersverse Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers](#), Anne Ramberg, secretaris generaal van de Zweedse balie, Irene Patras, uitvoerend directeur van de Zimbabwe Lawyers for Human Rights en Nazir Afzal, een gepensioneerd procureur generaal uit Groot Brittannië.

Vastgesteld werd dat de onafhankelijkheid van rechters, advocaten en aanklagers onverkort een belangrijk en actueel thema is. Dat werd ook geïllustreerd door één van de sprekers vanuit de zaal, zelf Egyptisch advocaat, die vertelde dat er dringend hulp nodig is voor zo'n 600 Egyptische collega's die momenteel vanwege hun beroepsuitoefening

gedetineerd zijn. De Principles worden in veel landen breed als uitgangspunt onderschreven, maar de praktijk is nogal eens anders. Landen moeten daarom worden aangesproken op de effectiviteit van hun handelen bij het waarborgen van de onafhankelijkheid van rechters, advocaten en aanklagers, zo zei de **Special Rapporteur**. Dat is geen kwestie van recht, maar een kwestie van plicht van de staat. Zorg was er over de geringe bekendheid van de Principles bij zowel bij de juridische beroepsbeoefenaars als bij het grote publiek. Daar valt via scholing in de juridische beroepsopleiding en voorlichting in het algemeen nog veel aan te verbeteren. **Mónica Pinto** concludeerde dat er nog een hoop werk was te doen en kreeg brede steun voor haar eerste gedachten over de feitelijke invulling van haar Mandaat.

- [Basic Principles on the Independence of the Judiciary](#)
- [Pagina 16 e.v. in Matters of Principle](#)
- [Basic Principles on the Role of Lawyers](#)
- [UN Side Event: 30 Years Protecting Legal Professionals](#)

J4J condemns the unreasoned removal of Murat Arslan against his will

Constitutional Court of the Republic of Turkey

“Dear Mr. President,

The Dutch Foundation Judges for Judges — which aims to support fellow judges abroad who have experienced or may experience problems related to their profession — kindly draws your attention to the case of our Turkish colleague Murat Arslan.

Murat Arslan, chairman of Judges and Prosecutors Association (YARSAV) was recently removed from his duty as reporter in the Constitutional Court. He was informed earlier this month by the Court’s Secretary-General that he had been relieved of his post which he had held for the past 10 years. No reasons therefore were given.

[...]

We condemn the unreasoned removal of Murat Arslan against his will to his former judicial post, we therefore ask you as the President of the Constitutional Court for reinstatement of Murat Arslan to his duty as reporter in your Court.”

[\[Read the whole letter \(pdf\)\]](#)

J4J concerned by the arrest and ongoing detention of two Turkish judges

Judges for Judges is very concerned by the arrest and **ongoing detention** of **two Turkish judges Metin Özçelik and Mustafa Başer** since April 30th and the 1st of May respectively.

In a society based on the rule of law it is the duty of the government to respect and protect the **independence of the judiciary**. But we are alarmed by this apparent serious interference with the work of these judges in politically sensitive cases.

This because there are serious indications that these two judges were arrested and detained as a result of decisions they made while discharging their professional duties rather than on evidence of criminal activity.

Tamara Trotman had a meeting in Istanbul on July 27th 2015 with Başer’s and Özçelik’s lawyers Hacer Yilmaz and Önder Durdu. Afterwards there was a press conference in front of the Court in Istanbul where both lawyers made statements about the cases of their clients.

Further reading:

- [Judges for Judges press statement \(pdf\)](#)
- [News article with video \(bugun.com.tr\)](#)

- [News article \(cihan.com.tr\)](#)
- [The European Judges Association \(EJA\)](#)
- [The Consultative Council of European Judges \(CCJE\) \(pdf\)](#)
- [The Venice Commission \(pdf\)](#)

Mensenrechtenraad (15 juni - 3 juli 2015)

Van 15 juni tot 3 juli 2015 vond in Geneve de 29ste sessie plaats van de **Human Rights Council (HRC)** van de Verenigde Naties. Nederland is van 2015- 2017 lid van deze Mensenrechtenraad.

Die week presenteerde ook **Gabriela Knaul**, de **voormalige Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers** haar nieuwste [rapport 'Protecting Children's Rights in the Justice System'](#) (klik [hier](#) voor het bijbehorende corrigendum). Rechters voor Rechters was voor een aantal bijeenkomsten uitgenodigd die in de marge van deze grote internationale vergadering plaatsvinden. Immers niet alleen de landendelegaties waren op dat moment in Geneve, ook vele vertegenwoordigers van NGO's op mensenrechtengebied verbleven die weken korter of langer in deze mooie stad.

Een hele nuttige manier dus om veel verschillende mensen te zien en te spreken en nuttige contacten te leggen of te verdiepen voor Rechters voor Rechters.

Op 16 juni was eerst een zogenaamde **informal drafting meeting** die betrekking had op de HRC [resolution on the independence of judges and lawyers](#) die zal worden ingediend (supported) door Hongarije, Australië, Botswana, de Malediven, Mexico en Thailand. De strekking van deze resolutie is om het mandaat en het werk van de Special Rapporteur te ondersteunen.

Later die middag vond de bijeenkomst plaats die door het **ICJ** is georganiseerd met als doel: *“to reflect together with the Rapporteur on the last six years of the mandate, while at the same time jointly anticipating the challenges and possible recommendations for the new Special Rapporteur.”*

Een goede discussiebijeenkomst waar vertegenwoordigers van zo'n 20 NGO's bij aanwezig waren (live of via Skype). Op die dag is ook de tweede herziene druk van het boekje Matters of Principle aangeboden aan Gabriela Knaul (zie de foto hieronder).

Op woensdagmiddag 17 juni zou de presentatie plaatsvinden van het rapport door Gabriela Knaul, maar omdat andere onderdelen van het programma uitliepen, is dit verplaatst naar donderdagochtend 18 juni.

In de ochtend van 18 juni is een 'side-event' bijgewoond met als thema 'Council of Europe initiatives for the independence and effectiveness of the judiciary'.

v.l.n.r. Jolien Schukking, Gabriela Knaul en Tamara Trotman

Georg Stawa, president van **European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ)** en **Bart van Lierop** van **Consultative Council of European Judges (CCJE)** vertelden over wat hun werk inhoudt en waar de verschillen en de raakvlakken liggen met het werk van de Special Rapporteur, die ook in het panel zat. De bijeenkomst werd gemodereerd door Matt Pollard van de ICJ. Door een verplaatsing op het laatste moment van de locatie waren er wat minder mensen dan gehoopt, maar dat deed aan de levendigheid van de discussie niet af.

Tot slot hebben we op 18 juni – behalve de doorgeschoven presentatie van het rapport en de *clustered interactive dialogue* met de Special Rapporteur in de middag – op uitnodiging een bijeenkomst bijgewoond georganiseerd door het **IBAHRI** om met een groepje NGO's die werkzaam zijn binnen het mandaatsgebied van de Special Rapporteur

te praten over de mogelijkheden om een 'informal NGO Support Group on the independence of judges and lawyers at the level of the UN' te formeren. Een uitstekend initiatief wat ons betreft!

Aan het einde van deze sessie van de Mensenrechtenraad is ook bekend geworden wie Gabriela Knaul als **nieuwe Special Rapporteur** on the independence of judges and lawyers opvolgt: **Mónica Pinto** uit Argentinië.

We hopen op (opnieuw) goede contacten met de nieuwe Special Rapporteur!

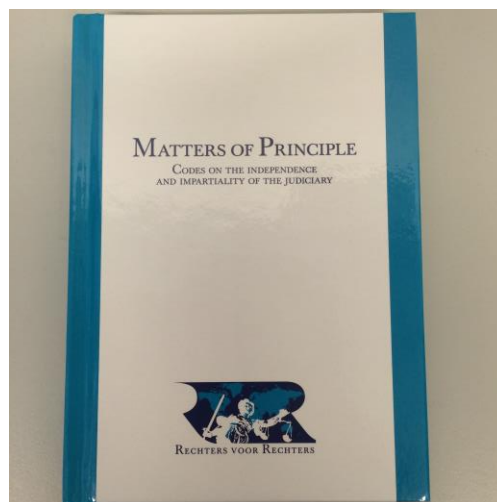
Tweede druk Matters of Principle

In het **magazine Rechtspraak** (september 2015 #03) werd aandacht besteed aan **Matters of Principle** en staat een interview met voorzitter Tamara Trotman (zie eerder in deze nieuwsbrief).

In Nederland hebben we het goed voor elkaar: ons rechtssysteem behoort volgens allerlei onderzoeken tot de wereldtop. Dat rechters integer te werk gaan en te allen tijde onafhankelijk moeten kunnen zijn, vinden we niet meer dan logisch. Maar dit is niet overal in de wereld vanzelfsprekend. Wat er nodig is voor een goed rechtssysteem en aan welke gedragsregels rechters zich moeten houden, is te lezen in de nieuwe editie van **Matters of Principle, Codes on the independence and impartiality of the judiciary**, een uitgave van stichting Rechters voor Rechters.

Onafhankelijkheid, autonomie, onpartijdigheid, integriteit, deskundigheid en professionaliteit: zonder deze kernwaarden bestaat er geen goede rechtspraak, is uit het boek op te maken.

'Matters of Principle laat de samenleving zien wat van de Rechtspraak verwacht mag worden en waar rechters voor staan. Ook bevat het verplichtingen voor staten om een goed functionerende rechterlijke macht te garanderen. Met dit boekje proberen we ook rechters in buitenland die het moeilijk hebben een hart onder de riem te steken', vertelt Tamara Trotman in het interview in het magazine Rechtspraak.

- De nieuwe editie van *Matters of Principle* is [hier te downloaden](#) en [hier online te lezen](#).
- [PDF van bovenstaande tekst](#).
- [Klik hier voor het interview](#) met Tamara Trotman in Rechtspraak.

Mede-ondertekening brief aan Egyptische rechters

May 2015

The [Euro-Mediterranean Human Rights Network \(EMHRN\)](#) strongly condemns the **death sentences** levelled against former Egyptian President Mohamed Morsi and about a hundred others in the same case. The verdict, pronounced on 16 May, is but the latest example illustrating both the increasing instrumentalisation of justice to eradicate any dissent and the repressive and draconian measures that the Egyptian authorities have taken since the overthrow of the former president in 2013.

The Network reiterates its principled opposition to capital punishment and to any cruel, inhuman or degrading treatment, regardless of the circumstances, crime or identity of the accused. The Network also reminds the **Egyptian authorities** that legal proceedings can take place only following investigations by the defence and the prosecution. A verdict must be pronounced by an independent and impartial court that fully respects human rights, conditions that have never been met in these cases.

In their efforts to address the alarming ongoing erosion of the rule of law and people's confidence in Egypt's justice system, a group of individuals and organisations, including

Judges for Judges, has reached out to Egyptian judges in a letter calling on them to join forces to restore national and international confidence in the Egyptian judiciary.

Left unaddressed, the blatant manipulation of justice for political ends is likely to aggravate political and social tensions as well as the security situation in Egypt and the region.

The Network also calls on the EU to urgently address the situation with the authorities of its southern neighbour. The **EU-Egypt dialogue** on cooperation was resumed in February 2015 in defiance of the [Foreign Affairs Council conclusion](#) of August 2013 stipulating that the “EU will closely follow the developments in Egypt and will readjust accordingly its cooperation”. In line with this and its own values and principles, the EU should clearly express its rejection of the use of justice to stifle dissent and the application of death penalty. It should also call for an end to the judicial harassment of human rights defenders and the restrictions on freedom of assembly and expression.

If Egyptian authorities fail to address the situation, the EU should halt its cooperation with the country.

The Network calls on the Egyptian authorities to urgently:

- Put an end to the instrumentalisation of the judiciary for political purposes;
- Retry all political prisoners in impartial and independent civil courts guaranteeing standards of a fair trial;
- Establish a moratorium on the death penalty.

[Read full EMHRN-article](#) | [\(PDF english\)](#) | [\(PDF العربية\)](#)

Doneer nu!

Uw financiële ondersteuning is voor Rechters voor Rechters (RR) onmisbaar. Die maakt het voor ons mogelijk om op te komen voor rechters die (dreigen te) worden ontslagen, bedreigd of vervolgd in verband met de uitoefening van hun beroep. De stichting is voor haar inkomsten **volledig afhankelijk van giften**.

Financiële bijdragen zijn van harte welkom op rekening IBAN/SEPA NL12INGB0008071562 ten name van Stichting Rechters voor Rechters te Den Haag (BIC/Swift code INGBNL2A, ING Bank, The Netherlands).

Het mogelijk ook een **inzamelingsactie** te organiseren voor de Stichting. Als u een inzamelingsactie wilt organiseren, dan kunt u daarover contact opnemen met [\[info@rechtersvoorrechters.nl\]](mailto:info@rechtersvoorrechters.nl).

RR is een **ANBI**, een algemeen nut beogende instelling. Dat betekent dat een gift aan RR, als het door de fiscus gestelde drempelbedrag (1% van het drempelinkomen) wordt overschreden, aftrekbaar is voor de inkomstenbelasting. Over een schenking aan RR is ook geen erfbelasting of schenkingsbelasting verschuldigd. Gedetailleerde informatie is verkrijgbaar bij het bestuur, dan wel bij de fiscus.

Aan-/afmelden nieuwsflits/-brief

Deze **nieuwsbrief** is verzonden aan personen die kenbaar hebben gemaakt of van wie verwacht werd dat zij daarin geïnteresseerd zouden zijn. Indien u geen prijs stelt op het ontvangen van volgende nieuwsflits/-brieven van Rechters voor Rechters, kunt u dit kenbaar maken via [\[info@rechtersvoorrechters.nl\]](mailto:info@rechtersvoorrechters.nl).

Mocht u deze nieuwsbrief niet rechtstreeks van Rechters voor Rechters hebben ontvangen en zou u dat in de toekomst wel graag willen, dan kunt u zich voor nieuwsbrieven en-flitsen aanmelden via voornoemd emailadres.

Ook wijzingen van uw emailadres of als u nieuwsflitsen/-brieven liever op een ander emailadres ontvangt, kunt u op die wijze doorgeven.

Volg Rechters voor Rechters ook via **twitter** [\[@J4J_RR\]](#)